

LBRIS

We know
books

Otessa Moshfegh este o autoare americană născută în Boston, Massachusetts. Moshfegh scrie frecvent pentru *Paris Review*, în care i-au apărut șase povestiri începând din 2012. În 2014 a publicat o nuvelă, *McGlue*, iar în 2015, romanul *Eileen*. Cartea s-a bucurat de recenzii favorabile, iar în 2016 a fost finalistă la Man Booker Prize și la National Book Critics Circle Award și a primit PEN/Hemingway Award. În 2017 i-a apărut o colecție de povestiri intitulată *Homesick for Another World*, urmată de romanele *Un an de odihnă și relaxare* (*My Year of Rest and Relaxation*, 2018), *De mână cu moartea* (*Death in Her Hands*, 2020) și *Lapvona* (2022).

OTTESSA MOSHFEGH

DE MÂNĂ CU MOARTEA

Traducere din limba engleză
ALEXANDRU CORMOȘ

LITERA
București

LBRIS

We know

books

Death in Her Hands

Otessa Moshfegh

Copyright © 2020 Otessa Moshfegh

Ediție publicată pentru prima dată de Penguin Press,
un imprint al Penguin Random House LLC

Traducere publicată prin înțelegere cu
AJA Anna Jarota Agency și The Clegg Agency, Inc., USA
Toate drepturile rezervate

Editura Litera

tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

De mână cu moartea

Otessa Moshfegh

Copyright © 2023 Grup Media Litera
pentru ediția în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Mihaela Serea

Corector: Cătălina Călinescu

Copertă: Bell Studio

Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MOSHFEHG, OTTESSA

De mână cu moartea / Otessa Moshfegh;

trad. din lb. engleză: Alexandru Cormoș. – București:
Litera, 2023

ISBN 978-606-33-9888-9

I. Cormoș, Alexandru (trad.)

821.111

UNU

„Se numea Magda. Nimeni nu va ști vreodată cine a ucis-o. N-am făcut-o eu. Aici este trupul ei neînsuflețit.“

Dar cadavrul era de negăsit. Nu erau nici pete de sânge. Nici fire de păr agățate de crengile căzute din copaci, nici vreo eșarfă roșie din lână îmbibată în roua dimineții, care să fi împodobit tufișurile. Nu exista decât bilețelul de pe jos, care foșnea la picioarele mele, stârnit de vântul blând de mai. Am dat din întâmplare peste el în timp ce-l plimbam pe-nserate pe Charlie, câinele meu, prin pădurea de mesteceni.

Descoperisem poteca primăvara trecută, la scurt timp după ce Charlie și cu mine ne mutaserăm în Levant. O străbătuserăm în lung și-n lat toată primăvara, vara și toamna, dar am abandonat-o în timpul iernii. Copacii subțirați și albi se topiseră aproape în întregime în fundalul zăpezii.

În diminețile cu ceață, mestecenii înghițiți de negură dispăreau cu totul. De la primele semne ale primăverii, Charlie mă trezise în fiecare dimineață când se crăpa de ziuă. Obişnuiam să traversăm cărarea; să urcăm și să coborâm greoi coama lină a unui delușor și să ne croim drum înainte și-napoi printre mesteceni. În dimineața când am găsit bilețelul căzut pe potecă, ne afundaserăm cam un kilometru și jumătate în pădure.

Charlie n-a încetinit, nu și-a înclinat capul și nici măcar nu și-a aplecat nasul ca să-l adulmece. Mi s-a părut foarte curios că l-a ignorat pur și simplu – Charlie al meu, al cărui instinct de a dezgropa animale moarte era atât de puternic, încât odată s-a smuls din lesă și-a traversat în fugă autostrada ca să aducă înapoi o pasăre moartă. Nu, nici măcar nu s-a uitat de două ori la el. Bilețelul era fixat pe pământ cu niște pietricele negre, fiecare pusă cu grijă pe hârtie în partea de sus și de-a lungul marginii de jos. M-am aplecat să-l mai citesc o dată. Când l-am atins, pământul mi s-a părut călduț, din solul negru și sfârâmicios răsăreau ici-colo pâlcuri timide de iarbă, iar razele soarelui abia începeau să capete primele inflexiuni calde.

„Se numea Magda.“

O fi vreo glumă, vreo farsă, vreun șiretlic, mi-am spus. Cineva avea chef de joacă. Asta a fost prima mea impresie. E atât de caraghios când mă gândesc cum mintea mea a trecut imediat la cea mai inofensivă concluzie. Că după atât amar de vreme, la șaptezeci

și doi de ani, imaginația mea era încă atât de naivă. Ar fi trebuit să știu din experiență că primele impresii sunt de obicei înșelătoare. Când am îngenuncheat în țărână, am luat aminte la detalii: hârtia provenea dintr-un caiet dictando cu spirală, marginea perforată fusese desprinsă cu grijă, căci nu atârnav zdrențe de hârtie acolo unde fusese ruptă; scrisul era îngrijit, cu litere mici trasate cu un pix albastru. Era greu să deduci foarte multe din caligrafie, lucru care mi s-a părut intenționat. Era genul acela de scris îngrijit și impersonal pe care-l folosești când scrii un anunț de vânzare sau când completezi un formular la dentist. O decizie înțeleaptă, mi-am zis. Deșteaptă. Omul care scrisese bilețelul știa că dacă maschezi particularitățile cuiva, dai un aer de autoritate. Nimic nu e mai impunător decât anonimatul. Când le-am citit cu voce tare, cuvintele mi s-au părut istețe, o calitate rară în Levant, unde majoritatea oamenilor sunt din clasa muncitoare și sunt înceți la minte. Am citit din nou bilețelul și aproape că m-a pufnit râsul la penultimul rând, „N-am făcut-o eu“. Sigur că nu!

Dacă nu era o farsă, bilețelul ar fi putut fi începutul unei povești care eșuează de la bun început și care din cauza asta nu e luată în seamă. Am înțeles de unde provenea ezitarea. E un fel destul de sumbru de a începe o istorisire care pare sortită eșecului: anunțarea unui mister a cărui investigație ar fi lipsită de sens. „Nimeni nu va ști vreodată cine a ucis-o.“ Povestea s-a terminat

înainte de a începe. Era zădărnicia un subiect demn de explorat? Nu încăpea îndoială că bilețelul nu promitea un deznodământ fericit.

„Aici este trupul ei neînsuflețit.“ Cu siguranță erau mai multe de spus. Unde *era* Magda? Era atât de greu să ofere o descriere a cadavrului, cu părul încâlcit, aflat sub un copac căzut, cu fața pe jumătate îngropată în pământul moale și negru, cu mâinile și picioarele legate strâns laolaltă la spate, înjunghiat, cu sângele care i se scurge din răni în pământ? Cât de dificil era să-și închipuie o șuviță blondă care strălucește printre frunzele ude de mesteceni, lăntșorul de la gât smuls și azvârlit în iarba proaspătă, fragedă și deasă? În medallion s-ar fi putut găsi într-o parte o fotografie a copilei, o fetiță cu strungăreață – Magda la vârsta de cinci ani –, iar în cealaltă, un bărbat în ținută militară, probabil tatăl ei. Sau poate „cu mâinile și picioarele legate strâns laolaltă la spate“ ar fi fost o descriere un pic prea șocantă. Poate că „înjunghiată“ era prea mult, prea curând. Poate că ucigașul i-a pus pur și simplu brațele la spate ca să nu se vadă de sub crăcile putrezite și să nu atragă atenția cuiva. Mi-am închipuit că pielea albă a mâinilor Magdei ar fi contrastat cu pământul negru, asemenea hârtiei albe de pe potecă. Părea mai potrivit să se înceapă cu o descriere mai blândă. Aș fi putut să scriu eu însămi cartea dacă aș fi fost disciplinată, dacă aș fi știut că interesa pe cineva.

Când m-am ridicat, șirul gândurilor mi-a fost orbit și retezat de o durere groaznică ce mi-a străbătut capul și ochii, lucru care mi se întâmpla adesea când mă ridicam brusc. Am avut dintotdeauna o circulație proastă, tensiune mică, „o inimă slabă“, cum spunea soțul meu. Sau poate că mi-era foame. Trebuie să am grijă, mi-am zis. Se poate ca într-o zi să leșin în locul nepotrivit și să mă lovesc la cap, sau să fac un accident cu mașina. Atunci s-a zis cu mine. N-aveam pe nimeni care să-mi poarte de grijă dacă aș fi căzut la pat. Aș muri în vreun spital jalnic de la țară, iar Charlie ar fi sacrificat la adăpostul de câini.

Charlie a venit lângă mine și m-a lins pe mână, de parcă ar fi știut că mă luase amețea. Când a făcut asta, a călcat pe bilețel. Am auzit foșnetul hârtiei. Era păcat că hârtia aceea imaculată a fost murdărită de laba lui. Dar nu l-am dojenit. I-am mângâiat capul mățâsos.

Poate că imaginația mi-o luase razna, mi-am zis, aruncând din nou o privire atentă către bilețel. Mi-am închipuit un puști de liceu care se plimbă aiurea prin pădure, se gândește la o poveste sângeroasă care i se pare mișto, scrie aceste prime rânduri, după care își pierde interesul și-o lasă baltă pentru alta mai ușor de imaginat: o poveste cu o șosetă pierdută, cu o bătaie pe terenul de fotbal, cu un bărbat care pleacă la pescuit, cu o față pe care o sărută în spatele garajului. Ce treabă are un puștan din Levant cu Magda și misterul

din jurul ei? Magda. Nu era vreo Jenny, Sally, Mary sau Sue. Magda era numele unui personaj cu greutate, cu un trecut misterios. Ba chiar exotic. Și cine din Levant ar fi vrut să citească despre așa ceva? Singurele cărți din Goodwill erau despre tricotat și Al Doilea Război Mondial.

– Magda. E ciudată, ar zice ei.

– N-aș vrea ca Jenny sau Sally să-și petreacă timpul cu o fată precum Magda. Cine știe cum a fost crescută?

– Magda. Ce fel de nume e asta? Al unei imigrante? E dintr-o limbă străină?

Nu era de mirare că renunțase la Magda atât de repede. Situația ei era prea complexă, prea nuanțată ca s-o înțeleagă un puștan. Ar fi fost nevoie de o minte înțeleaptă pentru a pune povestea Magdei în valoare. La urma urmei, era greu să privești moartea în față. Parcă-l și văd pe băiat cum spune „Las-o baltă!” și se descotorosește de aceste prime rânduri. Și cu asta, o abandonează pe Magda și tot potențialul ei. Și totuși nu existau urme de neglijență sau agasare, nu erau ștersături sau corecturi. Dimpotrivă, rândurile erau impecabile și drepte. Nimic nu fusese scris în grabă. Hârtia nu fusese mototolită, nici măcar împăturită. Iar pietricelele acelea...

– Magda? am zis cu voce tare, fără să știu exact de ce.

Lui Charlie n-a părut să-i pese. Și-a făcut de lucru alergând după puful păpădiilor care plutea printre copaci. M-am plimbat în susul și-n josul cărării preț de

câteva minute, căutând în praf orice ar fi putut să pară nelalocul lui, apoi am dat ocol zonei în cercuri din ce în ce mai strânse. Speram să dau peste un alt bilețel sau peste vreun alt indiciu. Am fluierat după Charlie de fiecare dată când se îndepărta prea mult. Printre copaci nu se vedeau deloc cărări noi și stranii, însă pe de altă parte, învârtitul pe-acolo mi-a dat o stare de încurcătură și confuzie. N-am găsit nimic. Nici măcar vreun muc de țigară sau vreo doză de suc strivită.

Pe vremea când locuiam în Monlith, aveam un televizor. Văzusem o mulțime de emisiuni despre crime învăluite în mister. Mi-am închipuit niște șanțuri paralele trasate de călcâiele unui cadavru care era târât. Sau urma lăsată în pământ în locul în care fusese pus cadavrul, cu iarba strivită, cu răsadurile fragede culcate, încovoiate, cu o ciupercă strivită. Și pe urmă, bineînțeles, pământ proaspăt și negru care acoperea o groapă superficială proaspăt săpată. Însă din câte-mi dădeam seama, pământul din pădurea de mesteceni nu fusese atins. Totul era la fel cum fusese cu o zi înainte, cel puțin pe aria aceea restrânsă. Ar fi durat zile, săptămâni să fi cercetat întreaga pădure. Sărmana Magda, mi-am zis, și m-am întors cu grijă, în cazul în care nu zărisem vârful vreunui pantof sau al vreunei agrafe de plastic. Biletul de pe cărare părea să indice că ea era prin preajmă, nu-i așa? Nu era mai degrabă o piatră funerară decât o poveste născocită? „Aici zace Magda“, părea să spună. La fel ca în cazul unei etichete

sau al unui titlu, care e folosul unui astfel de bilet, dacă obiectul la care face referire nu se află în preajmă? Sau poate chiar nicăieri? Știam că terenul făcea parte din domeniul public, așa că oricine avea dreptul să treacă pe-acolo.

Levant nu era un loc deosebit de frumos. Nu avea poduri acoperite sau conace în stil colonial, muzee sau clădiri istorice care să aparțină municipalității. Însă natura din Levant era îndeajuns de frumoasă încât să-l facă să iasă în evidență față de Bethsmane, localitatea vecină. Eram la două ore distanță de coastă. Bethsmane era traversat de un râu important și, din câte auzisem, în timpul verii oamenii veneau cu barca pe el din Maconsett. Așa că zona nu era cu desăvârșire ignorată de lumea din afara ei. Pe de altă parte, nu era deloc o atracție turistică. Nu era nimic de văzut în Bethsmane. Toate magazinele de pe bulevardul principal erau închise. Pe vremuri fusese o așezare construită în jurul unei mori, cu trotuare din cărămidă și depozițe vechi care, dacă nu fuseseră dărâmate între timp, l-ar fi transformat într-un orașel vechi și fermecător. Dar acolo nu mai rămăsese nici un pic de spirit sau romanticism. Bethsmane însemna acum doar un mall în linie, o sală de bowling și un bar cu un neon orbitor, un mic oficiu poștal care se închidea la ora prânzului în fiecare zi și câteva restaurante fast-food la ieșirea de pe autostradă. În Levant nu aveam nici măcar un oficiu poștal

propriu, nu că aș fi trimis sau primit multe scrisori. Există o benzinărie cu un mic magazin universal ce vindea momeală și lucruri de primă necesitate, mâncare la conservă, dulciuri, bere ieftină. N-aveam habar cum altcumva își petreceau timpul liber locuitorii din Levant în afară de a bea și a merge să joace bowling în Bethsmane. Nu mi s-au părut genul de oameni care să iasă la plimbare prin locuri pitorești. Prin urmare, cine ar fi putut să ajungă din întâmplare în pădurea mea dragă de mesteceni și să simtă nevoia de a perturba lucrurile cu biletul acela despre un cadavru?

– Charlie! l-am strigat când am ajuns din nou la cărare.

M-am întors la biletul care încă flutura ușor în vântul calduț. Un moment, mi s-a părut că avea un fel de viață proprie, că era o ființă ciudată și plăpândă, ținută locului de pietrele negre, care se zbătea să se elibereze, asemenea unui fluture sau unei păsări cu o aripă ruptă. Așa cum trebuie să se fi simțit Magda, mi-am zis, în mâinile celui care a ucis-o. Cine ar fi putut să facă una ca asta? „N-am făcut-o eu“, insistă biletul. Iar pentru prima oară în dimineața aceea m-a trecut un fior rece, de parcă tocmai ce-mi dădusem seama că ar fi trebuit să-mi fie teamă. „Se numea Magda.“ Dintr-odată mi s-a părut atât de sinistru! Atât de aieveal!

Unde era câinele ăla? În timp ce-l așteptam pe Charlie să-și croiască drum printre mesteceni înapoi